

PROGRAM ŠPECIALIZAČNÉHO ŠTÚDIA V ODBORE NEUROCHIRURGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžkou trvania špecializačného štúdia

Neurochirurgia je samostatný odbor, ktorý sa zaoberá komplexnou diagnostikou a chirurgickým liečením ochorení nervovej sústavy vrátane podporných štruktúr (lebka, chrbtica) ako aj iných ochorení, ktoré možno ovplyvniť chirurgickým výkonom na útvaroch nervovej sústavy.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore neurochirurgia je absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

- anatómia mozgu, miechy, periférnych nervov, podporných štruktúr (lebka, chrbtica a okolitých útvarov vrátane mikrochirurgickej anatómie,
- neurofyziológia - normálna aj patologická – centrálného aj periférneho nervstva, patofyziológia krvného prietoku mozgu a miechy, intrakraniálneho tlaku, neurofyziologické podklady pre funkčné neurochirurgické operácie (epileptochirurgia, liečba pohybových porúch, chirurgia bolesti, psychochirurgia),
- patologicko-anatomická a patofyziologická podstata jednotlivých ochorení nervovej sústavy s praktickým zvládnutím histologického obrazu najdôležitejších ochorení,
- farmakoterapia pri ochoreniach nervovej sústavy,
- rehabilitácia pri neurochirurgických ochoreniach,
- osobitosti liečebných postupov u pacientov rozličných vekových skupín (detský vek, geriatrica),
- príslušne právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Oddiel 1

Rozsah praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Diagnostické postupy:

- klinické neurologické vyšetrenie z neurochirurgického aspektu,
- vyšetrenie orgánov hrudníka, brucha a krvných ciev na končatinách.

Lumbálna a komorová punkcia:

- samostatné zhodnotenie patologických zmien, na snímkach natívneho röntgenového vyšetrenia lebky a chrbtice, mozgovej angiografie, perimyelografie, počítačovej tomografie (CT) a magnetickej rezonancie (MR), vrátane ich ďalšieho spracovania počítačovou technikou a ich využitia pri operácii,
- základné zhodnotenie výsledkov neuropatologického, neurooftalmologického, neurootriatického, neurofyziologického (EEG, EMG), ultrasonografického a neuroendokrínologického vyšetrenia a vyšetrenia pozitronovou emisnou tomografiou (PET) a ich diagnostické využitie v neurochirurgii.

Terapeutické postupy:

- lokálna a regionálna anestézia, resuscitácia dýchania a krvného obehu vrátane intubácie, tracheostómia,
- základné prístupy do vnútra lebky a chrbticového kanála: trepanácia, kraniotómia, parciálna úplná hemilaminektómia, laminektómia,
- dekompresívna kraniektómia a kraniotómia,
- ošetrovanie impresívnej fraktúry, plastika dury,
- evakuácia chronickej subdurálnej kolekcie z trepanácie,
- externá drenáž komorového aj subdurálneho priestoru,
- drenážna operácia hydrocefalu, laparotómia,
- punkcia cýst a mozgových abscesov,
- špeciálne prístupy do vnútra lebky a chrbticového kanála: prístupy cez spodinu lebky (transfenoidálny prístup, kombinovaný presigmoidálny supra-infratentoriálny prístup, orbitozygomatická kraniotómia, transfaciálne prístupy, predné prístupy ku krčnej chrbtici),
- odstránenie herniovej medzistavcovej platničky,
- operácia intradurálnych a extradurálnych nádorov,
- korpektómia a fixačné spinálne operácie,
- odstránenie extracerebrálneho a intracerebrálneho poúrazového vnútrolebečného hematómu a expanzívnej kontúzie mozgu,
- fascikulárna mikrosutúra poraneného nervu s použitím transplantátu,
- deliberácia periférnych nervov pri úžinových syndrómoch,
- plastické operácie kalvy, poúrazových defektov a vrodených malformácií (dyskranie),
- chirurgické riešenie rázštepových porúch chrbtice,
- odstránenie nádoru mozgu vrátane nádorov z funkčne dôležitých oblastí mozgu a spodiny lebky, využitie neuronavigácie,
- základy chirurgickej liečby aneuryziem mozgových tepien a artériovenózných malformácií,
- princípy funkčnej a stereotactickej neurochirurgie (epileptochirurgia, chirurgia bolesti – rizotómia, drezotómia, myelotómia, neurostimulácia, chirurgické výkony pri neuralgiách hlavových nervov, intratekálne aplikácia liekov, liečba pohybových a psychických porúch),
- základné princípy rádiochirurgie,
- posudková činnosť.

Oddiel 2

Minimálne počty požadovaných výkonov:

Dospelí

Úrazy hlavy	47
Trepanačný návrh, komorová drenáž /ICP monitoring/ rezervoár	15
Chronický subdurálny hematóm	10
Kraniotomia – epidurálny/subdurálny/intracerebrálny hematóm/kontúzia	10
Impresívna fraktúra kalvy	5
Plastika lebečnej spodiny (likvorea)	2
Kranioplastika	5
Supratentoriálne tumory a iné expanzívne procesy (mimo stereotakt. výkonov)	40
Intracerebrálne tumory – primárne/metastatické	30
Meningeomy	8
Iné benígne lézie (epidermoidy, arachnoidálne cysty a pod.)	2
Lézie zadnej jamy lebečnej	7
Primárne a metastatické tumory	3
Chiariho malformácia	2
Iné benígne lézie (epidermoid, arachnoidálna cysta, Hippel Lindau a pod.)	2
Infekcie (kraniálne – spinálne)	8
Absces/subdurálny empyem	8
Cievne ochorenia	10
Kavernózna malformácia	2
Hematóm (spontánny intracerebrálny/intracerebrálny)	8
Hydrocefalus (nad 15 rokov)	42
Drenážna operácia, iniciálna	20
Revízia drenážneho systému	10
Endoskopická fenestrácia	2
Vonkajšia komorová drenáž	10
Chrbtica	92
Hernia cervikálneho disku/spondylóza : predná dekompresia/foraminotomia	15
Cervikálna inštrumentácia (predná/zadná)	3
Lumbálna diskopatia /spondylóza: discektómia	50
Lumbálna diskopatia /spondylóza: laminotomia/laminektómia pre spondylózu	10
Lumbálna diskopatia/spondylóza: lumbálna inštrumentácia	5
Spinálne tumory: extradurálne	3
Spinálne tumory: intradurálne extramerulárne	3
Spinálna trauma: dekompresia/inštrumentácia	3
Trigeminálna a iné neuralgie	7
Obštrukcia/elektrotermokoagulácia	5
Mikrovaskulárna dekompresia	2

Stereotaktická a funkčná neurochirurgia	5
Stereotaktická biopsia tumoru	5
Periférne nervy	30
Kompresívne syndrómy/transpozícia	30
Výkony s neuronavigáciou a neurofyziologickým monitoringom (nie operácie)	10
Základné techniky – prístupy do intrakránia	
Supratentoriálna kraniotómia	60
Intratentoriálna kraniotómia	8
Deti do 15 rokov	
Hydrocefalus a vrodené malformácie	7
Externá komorová drenáž	5
Drenážna operácia	2
Výkony pri ktorých musí uchádzač asistovať alebo ich čiastočne vykonať	
Kraniofaryngeóm	5
Adenóm hypofýzy (transsfenoidálne a transkraniálne operácie)	10
Vestibulárne schwanómy	10
Zložité meningeómy lebečnej bázy/zadnej lebečnej jamy	10
Aneurizma ošetrovaná z kraniotómie	12
AVM ošetrovaná z kraniotómie	5
Endarterektómia	3
Hernia hrudného disku	3
Intramedulárne tumory	3
Talamotómia, palidotómia/stimulačné techniky	5
Implantácia intratekálnej pumpy	5
Kraniostenóza jedného lebečného šva	2
Nádory zadnej jamy lebky u detí	2
Meningo/meningomyelokela	5
Syndrómy pripútanej miechy	2
Sutúry periférnych nervov (s nervovými štepami)	3

Oddiel 3

Nácvik techník komunikácie

1. osobné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium v špecializačnom odbore neurochirurgia trvá 6,5 roka. Formami výučby je teoretická a praktická zložka. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Prax zahŕňa:

- 54 mesiacov klinickej neurochirurgie na neurochirurgickom pracovisku výučbového zdravotníckeho zariadenia,
- 3 mesiace neurointenzívnej starostlivosti na pracovisku anestéziológie a intenzívnej medicíny,
- 6 mesiacov všeobecnej chirurgie,
- 3 mesiace úrazovej chirurgie alebo ortopédie,
- 3 mesiace iných chirurgických odborov hraničných s neurochirurgiou (ORL, stomatochirurgia, plastická chirurgia),
- 3 mesiace klinickej neurológie,
- 3 mesiace iných disciplín zameraných na diagnostiku ochorení nervového systému (neurofyziológia, neurorádiológia, neuropatológia),
- 1 mesiac gynekológie a pôrodnictva,
- 2 mesiace vnútorného lekárstva.